

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Jana Ferfeckého a Mgr. Martina Bobáka ve věci

žalobce: **P. H.**
bytem X

zastoupen advokátkou JUDr. Alicí Hejzlarovou, LL.M., MBA
sídlem Urxova 430/4, 186 00 Praha 8

proti

žalovanému: **náčelník Generálního štábu Armády České republiky**
sídlem Vítězné náměstí 1500/5, 160 01 Praha 6

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 2. 2022, č. j. MO 65662/2022-1304,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. V nynější věci se městský soud opakovaně zabývá povahou nároku vojáků z povolání na výstrojní zabezpečení a s tím související otázkou, zda a jakým způsobem tento nárok podléhá promlčení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

2. Žalobce podal dne 4. 10. 2021 žádost o vyplacení náhrady za nevyužité výstrojní body (**žádost**), a to z důvodu zániku jeho služebního poměru ke dni 31. 12. 2019. Žádostí se v souladu s § 91 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, v rozhodném znění (**zákon o vojácích z povolání**), domáhal vyplacení náhrady za nevyužité výstrojní body z důvodu nemožnosti využít je před ukončením služebního poměru. Ředitel Agentury personalistiky Armády České republiky (**služební orgán prvního stupně**) rozhodnutím ze dne 18. 11. 2021, č. j. MO 343723/2021-2230, žádosti vyhověl jen co do částky 12 935 Kč s tím, že vycházel ze stavu elektronického konta ke dni podání žádosti, a to s ohledem na tříletou promlčecí lhůtu podle § 161 odst. 1 a odst. 2 zákona o vojácích z povolání (vycházel tedy jen z nároků splatných od 4. 10. 2018).
3. V záhlaví označeným rozhodnutím (**napadené rozhodnutí**) žalovaný zamítl odvolání žalobce a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Ztotožnil se služebním orgánem prvního stupně, že nároky žalobce splatné do 4. 10. 2018 jsou již promlčené. Okamžik připsání výstrojních bodů na účet vojáka je nutné považovat za okamžik vzniku nároku a současně za počátek běhu promlčecí lhůty. Ve smyslu § 91 odst. 2 zákona o vojácích z povolání ve spojení s prováděcí vyhláškou Ministerstva obrany č. 266/1999 Sb., o způsobu zabezpečování bezplatného stravování, výstrojních a přepravních náležitostí a o zabezpečování ubytování vojáků z povolání, ve znění do 31. 12. 2021 (**vyhláška**), je vznik nároku na peněžitou náhradu za nevyužité výstrojní body spojen s každým odslouženým měsícem služby, a to nejpozději k okamžiku zániku služebního poměru. S ohledem na vznik nároku vojáka z povolání na výstrojní náležitosti za každý odsloužený měsíc dospěl žalovaný k závěru, že poskytování výstrojních náležitostí je ze své povahy plněním opakovaným podle § 161 odst. 2 zákona o vojácích z povolání. Žalovaný doplnil, že služební poměr žalobce zanikl již 31. 12. 2019, žádost o vyplacení náhrady za nevyužité výstrojní body však podal až 30. 9. 2021, aniž v mezidobí nastala jakákoliv objektivní skutečnost bránící mu v uplatnění jeho nároku.

II. Žaloba

4. Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil správní žalobou, ve které vyslovil nesouhlas s výší přiznané náhrady za nevyužité výstrojní body. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.
5. Za příčinu nesprávného určení výše přiznané náhrady označil chybnou aplikaci institutu promlčení. Argumentace, zda se předmětný nárok vztahuje k plnění jednorázovému, či opětovnému, byla druhořadá; žalovaný se měl primárně zabývat tím, zda jsou výstrojní náležitosti plnění peněžité či nepeněžité. Správné určení povahy nároku na výstrojní náležitosti je pak podmínkou pro správnou aplikaci promlčení. Podle žalobce je nutno vycházet z umístění ustanovení o výstrojních náležitostech do Hlavy IV zákona o vojácích z povolání mezi proviantní a přepravní náležitosti. Výstrojní náležitosti jsou tedy naturálními náležitostmi vojáků, jejichž zabezpečování blíže upravuje vyhláška.
6. Žalobce dále připomněl, že pro jeho postavení je významný § 91 odst. 2 zákona o vojácích z povolání, respektive jeho věta druhá, podle které je peněžitá náhrada za výstrojní náležitosti poskytována pouze, když vojákovi nelze poskytnout naturální výstrojní náležitosti. Pro vojáky z povolání, kterým zanikl služební poměr, to představuje jedinou možnost, jak uspokojit jejich nárok na výstrojní náležitosti. Žalobce dále opíral svoji argumentaci o odbornou komentářovou literaturu k zákonu o vojácích z povolání, podle které se nepeněžité nároky nepromlčují. Žalovaný tak měl nárok na výstrojní náležitosti

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

rozdělit na dva co do povahy odlišné nároky, a to za prvé na výstrojní náležitosti, které jsou za trvání služebního poměru poskytovány jako naturální (nepeněžitě) opakující se plnění, a posléze, respektive po zániku služebního poměru, jako peněžitou náhradu za nevyužité výstrojní náležitosti, což představuje podle žalobce jednorázový peněžitý nárok, který je splatný ke dni ukončení služebního poměru, či v případě nemožnosti dále poskytovat vojákovi naturální plnění. Žalovaný tak počátek běhu promlčecí lhůty i její trvání nesprávně spojil se vznikem jeho nároku na naturální plnění, které se nepromlčuje; k počátku běhu promlčecí lhůty mělo dojít až den po zániku služebního poměru.

III. Vyjádření žalovaného a další podání stran

7. Žalovaný **ve vyjádření k žalobě** setrval na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nesouhlasil s výkladem žalobce, že výstrojní náležitosti jsou naturálními náležitostmi vojáků z povolání, které jsou nepeněžitě a nepromlčitelné, a to až do okamžiku nemožnosti poskytnout naturální plnění, zejména do okamžiku skončení služebního poměru. Nárok na výstrojní náležitosti, který vznikl v průběhu služebního poměru za odsloužené měsíce, je podle něj spojen s nárokem na to, aby takto vzniklý nárok byl uspokojen (poskytnutím výstrojních náležitostí, eventuálně za podmínek v § 91 odst. 2 věty druhé zákona o vojácích z povolání peněžitou náhradou). Takový nárok může být uspokojen již okamžikem připsání „bodového obnosu“ na účet vojáka. Podle žalovaného z § 91 odst. 2 věty druhé zákona o vojácích z povolání nevyplývá, že by vznik nároku na peněžitou náhradu za nevyužité výstrojní body vznikl později, než připsáním výstrojních bodů na účet vojáka. Zároveň je podle žalovaného tento vznik nároku spojen s každým odslouženým měsícem služby. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
8. V **pozdějším vyjádření z 23. 9. 2022** žalovaný k výzvě soudu ozřejmil způsob zajištění vojenské výstroje vojáků. Za účelem pořízení a obnovení vojenské výstroje je každému vojákovi zřízeno elektronické konto měsíčních výstrojních náležitostí, na které se připsují body za každý kalendářní měsíc, ve kterém vznikl vojákovi nárok na měsíční výstrojní náležitost. Měsíční hodnota výstrojních náležitostí ve výstrojních bodech činí pro vojáka z povolání 995 bodů. K odečítání bodů z elektronického konta vojáka dochází při doplňování výstrojních součástek ve výdejně součástek naturálního odívání. Vojákovi se takto při odběru ve výdejních součástek naturálního odívání z elektronického konta odečítají vždy nejstarší výstrojní body. Vedle toho docházelo k odečítání výstrojních bodů z elektronického konta vojáka automaticky po jejich promlčení v souladu s § 159 odst. 1 ve spojení s § 161 odst. 2 zákona o vojácích z povolání. Žalovaný doplnil, že výstrojní body jsou měrnou jednotkou oceňující výstrojní součástky, a zároveň jimi vojáci hradí součástky jim vydané při odběru ve výdejních součástek naturálního odívání. Hodnota jednoho výstrojního bodu je podle čl. 2 Normativního výnosu Ministerstva obrany č. 125/2014 Věstníku Ministerstva obrany (NVMO) stanovena na 1 Kč.
9. Žalobce ve své **replíce** ze dne 11. 10. 2022 setrval na žalobní argumentaci. Faktický režim připsu výstrojních bodů pak označil za ne zcela významný. Pokud jde o problematiku odpočtu výstrojních bodů, zde žalovaný zcela přehlíží naturální povahu výstrojních náležitostí – k odpočtu bodů vůbec nemělo docházet.

IV. Další procesní vývoj

10. O podané žalobě již zdejší soud jednou rozhodoval. Rozsudkem ze dne 3. 11. 2022, č. j. 18 Ad 4/2022 - 52, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Shledal totiž jako oprávněnou námitku žalobce, že povahu nároku na výstrojní náležitosti

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

(ten je představován shromážděnými výstrojnými body na elektronickém kontě vojáka) je třeba rozdělit. A to na nárok, který trvá po dobu služebního poměru, a který má charakter naturálního plnění, a nepodléhá proto promlčení. V případě zániku služebního poměru pak dochází ke vzniku jednorázového peněžitého nároku z nevyčerpaných výstrojních bodů, na který se již aplikuje tříletá promlčecí lhůta. Promlčecí lhůta by tak počala běžet dnem následujícím po dni skončení služebního poměru žalobce (tj. až od 1. 1. 2020).

11. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud (NSS) rozsudkem ze dne 16. 11. 2023, č. j. 6 As 263/2022 - 29, vyhověl. Rozsudek zdejšího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Podle NSS je totiž vznik na peněžitou náhradu spjat se vznikem nároku vojáka na výstrojní zabezpečení v době výkonu služby, který vzniká opakovaným připisováním stanoveného počtu výstrojních bodů na elektronické konto vojáka (případně předáním poukázek). Takto přidělené body se již tímto okamžikem stávají majetkovým nárokem na vydání vojenské výstroje v podobě naturálního plnění, anebo v podobě peněžité náhrady, pokud nelze naturální plnění poskytnout. Nárok na výstrojní náležitosti tak má vždy majetkovou povahu (bez ohledu na to, zda je uspokojen v naturální či peněžité podobě) a vzniká vojákově opakovaně za každý odsloužený měsíc. Od okamžiku měsíčního připsání výstrojních bodů na elektronické konto vojáka počíná běžet promlčecí lhůta pro opakující se plnění ve smyslu § 161 odst. 2 zákona o vojácích z povolání.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

12. Soud pro pořádek uvádí, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Na základě opakovaného posouzení žalobních námitek a vycházející ze závazného právního názoru NSS dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
13. O žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. (souhlas žalobce i žalovaného byl presumován). Sám pak neshledal potřebu provádět dokazování nad rámec správního spisu, jímž se samostatně dokazování neprovádí. Jako důkazní návrhy žalobce označil pouze prvostupňové rozhodnutí, žádost, text odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, napadené rozhodnutí a výpis z osobního konta žalobce za období od 1. 1. 2014 do 27. 10. 2021; vše uvedené zaslaný správní spis obsahuje.
14. Předmětem sporu byla otázka povahy nároku vojáka z povolání na výstrojní náležitosti podle § 91 odst. 1 zákona o vojácích z povolání, a zejména otázka, zda podléhá promlčení. V případě žalobce má její vyřešení vliv na to, v jaké výši mu měla být přiznána peněžité náhrady za nevyužité výstrojní body. Spor se tedy vede o to, kolik nevyčerpaných výstrojních bodů (resp. jim odpovídající peněžní částka) na elektronickém kontě žalobce bylo možné pro poskytnutí náhrady zohlednit.
15. Podstatou žalobní argumentace bylo tvrzení, že nárok vojáka z povolání na výstrojní náležitosti je třeba rozdělit na dva zcela odlišné nároky: i) za trvání služebního poměru má formu naturálního (nepeněžitého), opakujícího se a nepromlčitelného plnění; a ii) při zániku služebního poměru má již podle žalobce formu peněžité náhrady za nevyužité výstrojní náležitosti (body), jelikož už nemůže mít formu naturálního opakujícího se

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

plnění, ale jedná se o jednorázový peněžitý nárok se splatností ke dni ukončení služebního poměru.

16. Vzhledem k tomu, že se k této otázce již závazně vyslovil NSS, soud z jím vyslovených závěrů vychází.
17. Nejprve ovšem připomíná, že podle § 91 odst. 1 zákona o vojácích z povolání má voják nárok na výstrojní náležitosti. Výstrojními náležitostmi se podle odst. 2 téhož ustanovení rozumí *vojenská výstroj a služby, které se bezplatně poskytují k zabezpečení povinnosti vojáka v době výkonu služby nosit vojenský stejnokroj. Nelze-li poskytnout výstrojní náležitosti podle věty první, má voják nárok na náhradu v penězích*. Není tedy sporu o tom, že voják z povolání má ve smyslu § 91 odst. 2 zákona o vojácích z povolání nárok na to, aby mu byla bezplatně poskytnuta vojenská výstroj a služby údržby k zabezpečení jeho povinnosti nosit vojenský stejnokroj.
18. Zadruhé, podle § 13 odst. 3 vyhlášky, platilo, že *pro účely pořízení a obnovení vojenské výstroje určené do vlastnictví se vojákovi zřizuje elektronické konto měsíčních výstrojních náležitostí. Nelze-li použít postup podle věty první, vydají se vojákovi poukázky na vydání vojenské výstroje*. Ustanovení § 15 odst. 1 věty první téže vyhlášky pak stanovilo, že *vojenská výstroj do vlastnictví se zabezpečuje za každý celý kalendářní měsíc, po který měl voják nárok na plat nebo náhradu ve výši platu anebo nemocenské, a to zpětně*. Jak upozornil i NSS, od 1. 1. 2022 byl systém zabezpečování výstrojních náležitostí ve formě elektronických kont zrušen, a to z důvodu problémovosti proplácení výstrojních bodů.
19. Žalovaný soudu již dříve popsal, že na elektronické konto se automaticky vojákovi v měsíci následujícím po odpracovaném kalendářním měsíci načetly body ve výši 955 bodů; platilo, že 1 bod byl ohodnocen 1 Kč. K odečítání bodů docházelo jednak při „nabírání“ výstrojních součástí (každá byla oceněna určitou výší bodů) ve výdejně naturálního odívání, a to vždy odečtením nejstarších bodů. Dále byly body automaticky odečítány po promlčení nároku, a to po třech letech od jejich načtení na elektronické konto (obdobné platilo pro poukázky). Uvedenému odpovídá výpis z osobního konta žalobce založený ve správním spise.
20. Pokud jde o vlastní spornou otázku (jakou povahu má popsáný nárok na výstrojní náležitosti, a zda podléhá promlčení), NSS ve výše uvedeném rozsudku jednoznačně dovodil, že nárok na výstrojní náležitosti má vždy majetkovou povahu. Je tomu tak bez ohledu na to, zda je uspokojen v naturální, anebo peněžité podobě. Zároveň platí, že vznik nároku na peněžitou náhradu ve smyslu § 91 odst. 2 věty druhé zákona o vojácích z povolání je spjat se vznikem samostatného nároku vojáka na jeho výstrojní zabezpečení (peněžitá náhrada se poskytuje, nelze-li tento nárok zabezpečit v naturálním plnění). Tyto dva nároky tak od sebe nelze oddělovat. S ohledem na to, že zákon o vojácích z povolání nárok na výstrojní zabezpečení nevylučuje z promlčení (§ 159 odst. 2 zákona o vojácích z povolání *a contrario*), ten se – jako v zásadě každý majetkový nárok ve smyslu § 611 občanského zákoníku – promlčuje. Na projednávanou věc proto bylo třeba aplikovat institut promlčení podle § 159 až § 161 zákona o vojácích z povolání.
21. Podle § 159 odst. 1 zákona o vojácích z povolání se nárok *promlčí, jestliže nebyl uplatněn ve lhůtě, která je stanovena v tomto zákoně. K promlčení se přihlédne jen tehdy, jestliže se ten, vůči němuž se nárok uplatňuje, promlčení dovolá; v takovém případě nelze promlčený nárok tomu, kdo jej uplatňuje, přiznat*. Běh promlčecí lhůty upravuje § 160 odst. 1 zákona o vojácích z povolání, podle kterého *promlčecí lhůta počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy právo*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

mohlo být uplatněno poprvé. Délka promlčecí lhůty je v § 161 odst. 1 zákona o vojácích upravena tak, že nestanovuje-li tento zákon jinak, činí lhůta k uplatnění peněžitých nároků ze služebního poměru 3 roky. A jde-li o opětovné plnění, činí lhůta k uplatnění nároku na jednotlivá plnění 3 roky od jejich splatnosti (§ 161 odst. 2 téhož zákona).

22. Jak dovodil NSS, majetkový nárok vojáka na výstrojní zabezpečení vzniká opakovaně za každý odsloužený měsíc, a to v podobě přípisu výstrojních bodů na elektronické konto vojáka. Od tohoto okamžiku se výstrojní body stávají nárokem na vydání příslušné vojenské výstroje, a to buď v podobě naturálního plnění, či případně ve formě peněžité náhrady, nelze-li naturální plnění poskytnout (proto také 1 výstrojní bod = 1 Kč). K připisování bodů dochází opakovaně každý měsíc, a proto i ke vzniku dalšího nového nároku, který má právě podobu připsaných bodů, dochází opakovaně za každý odsloužený měsíc. Jinak řečeno, přípis příslušného počtu bodů odpovídá vzniku nároku, a tedy možnosti vojáka jej uplatnit (může tak učinit od následujícího dne po připsání bodů). Od tohoto okamžiku tak ve smyslu § 160 odst. 1 zákona o vojácích z povolání mohl žalobce uplatnit svůj nárok na výstrojní zabezpečení. Na jeho uplatnění měl 3 roky, přičemž lhůta běžela samostatně za jednotlivá opakující se (měsíční) plnění (§ 161 téhož zákona).
23. Soud tak uzavírá, že nárok na výstrojní zabezpečení vojáka z povolání je ve světle rozsudku NSS vždy majetkovým nárokem, ať již je uspokojen ve formě naturálního plnění (poskytnutím výstrojní součástky), nebo peněžitou náhradou ve smyslu § 91 odst. 2 věta druhá zákona o vojácích z povolání. Uspokojení nároku vojáka na výstrojní náležitosti v naturálním plnění na jeho majetkové povaze to nic nemění. Vznik nároku (v podobě připsání výstrojních bodů za každý měsíc) byl současně počátkem běhu tříleté promlčecí lhůty pro jeho uplatnění. Běh promlčecí lhůty byl zastaven podáním žádosti dne 4. 10. 2021, správní orgány tedy postupovaly správně a řádně odůvodnily, že bylo nutné přihlížet jen k těm nárokům, jež ke dni 4. 10. 2021 nebyly promlčeny, tj. mladším tří let. Správně vycházely ze stavu elektronického konta ke dni podání žádosti (4. 10. 2021), a nikoliv ke dni skončení služebního poměru (31. 12. 2019). Žalobci přitom nic nebránilo tomu uplatnit tento svůj nárok dříve, čímž by se vyhnul alespoň části nastalého promlčení.

VI. Závěr a náklady řízení

24. Na základě shora uvedených skutečností soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. Výroky o náhradě nákladů II a III jsou odůvodněny § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému pak žádné náklady v souvislosti s vedením řízení (ani řízení o kasační stížnosti) nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. ledna 2024

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.